

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naskok na Podgrad.

Nekako čudne reči se gode sedaj v Istri. Italijani lezejo v povsem slovanskih občinah iz svojih brlogov, delajo združbo mej prebivalstvom in skušajo odstraniti narodne občinske zastope. Teh poskusov ne delajo brez tuje pomoči, ponekod celo po naročilu . . .

Taka občina je Podgrad. Bila je mej prvimi, ki se je osvobodila italijanskega varuštva in izročila občinsko upravo zavednim Slovanom. Od tistega časa, zlasti odkar je prevzel županstvo deželni poslanec Slavoj Jenko, se je občina lepo razvijala, v vsakem oziru napredovala in glede narodne zavednosti kaj ugodno uplivala na celo okolico. Lahko se reče, da so ljudje na Slovenskem malokje tako odločni in zavedni, kakor v Podgradu in njega okolici. Pokazali so to opetovano pri deželno-zborskih in državnozbornih volitvah in pri mnogih drugih prilikah.

Kar se tiče občinske uprave same, so pristojni faktorji večkrat priznali, da je v najlepšem redu, in ti faktorji so vsi naši narodni in politični nasprotniki.

Tako vzgledne razmere v Podgrajski občini so naše narodne sovražnike navdajale z divjim srdom. Onemogli in brez zaslombe pri prebivalstvu si niso upali na dan, le na skrivnem so se jezili in repenčili ter obrekovali občinske upravitelje, zlasti pa vestnega in zaslužnega župana Jenka.

Zadnje mesece je nasprotniško klevetanje postalo čedalje predrzneje. Okolu nekaterih katilinar-skih eksistenc se je zbralo nekaj nezadovoljnejev in ti so rohnili in hujskali zoper občinski odbor kar največ mogoče, tako da je moral župan nekaterih teh možakov poklicati pred sodišče na odgovor.

In ta prepir, ki ni bil nastal brez vsake vednosti Tržaškega namestništva, je bil povod, da se je občinski zastop hkrati, ne da bi bilo za to količkaj razloga, razpustil.

Ni nikakega dvoma, da je to vladni poskus, odstraniti narodni občinski zastop in zlasti narodnega župana ter nadomestiti oba z narodno-mlačnimi elementi, če že ni mogoče usiliti pristno-italijanskih mož, kakoršni ugajajo italijanskemu namestniku Rinaldiniju. To potrjujejo vse okoliščnosti. Uprava občinskega imetja se je izročila trem možem, ki so v narodnem oziru sicer tako mlačni, kakor le more želeli gospod Rinaldini, kateri pa niso vredni popolnega zaupanja, o njihovih zmožnostih pa še ni govoriti. Na čelu nasprotniške agitacije stoji Italijan, ki je pri namestništvu dobro znan obiskovalec, pri okrajnem glavarstvu pa kar domač, podpirajo pa ga c. kr. vladni uradniki, ki potujejo pod raznimi pretvezami po občini in agitujejo.

Jasno je torej, da se pod vladnim pokroviteljstvom poskuša naskok na narodni Podgrad. To svedočijo vse priprave, vse dogodbe zadnjih mesecev. Priprave za naskok so se delale povsem sistematično in ko je bilo vse pripravljeno, tedaj je gospod namestnik razpustil občinski zastop.

Gluh in slep bi moral biti, kdor bi ne uvidel, da je to kazen za lansko demonstracijo proti namestniku Rinaldiniju.

Ko je namestnik Rinaldini potoval po gornji Istri, je v okolici Podgrajski prebivalstvo sijajno demonstriralo s tem, da je povsod nabilo trobojne lepake in trosilo listke z napisom „Živio naš cesar in kralj Franc Jožef! Živio naš poslanec Vekoslav Spinčič!“, za g. Rinaldinija pa takih pozdravov ni imelo.

Ta demonstracija je italijanskega gospoda namestnika silno bolela in to je uzrok, da je bil duševno razporejen, ustreči tožbam nekaterih malovrednejev in da je razpustil občinski zastop.

Gospod vitez Rinaldini je že porazov vaju, zato upamo, da ga ne bo preveč bolelo, če bodo pri občinskih volitvah v Podgradu propadli tisti dvomljivi elementi, katere hoče postaviti občini na čelo.

Hrvatska pisma.

K. Zagreb, 8. avgusta.

IV.

Stari greh in večna nesreča Slovanov — kako ti je ime? Britke solze slovanskih domoljubov, kaj vas sili, da vedno, vedno tečete in se nikdar ne morete posušiti? In kje je ostal angelj Slovanstva, ki nas je pripeljal v te krasne dežele, v katerih danes prebivamo? Zakaj nam ne pokaže še jedenkrat prave poti, kakor takrat, ko nas je peljal izpod Karpatov na topli jug?

Zakaj? Skoraj bi rekel človek, da bi nam jo pokazoval zastonj. Saj nam je že dostikrat povedal, česa nam manjka in pesniki, katere je navduševal, so nam prepevali o slogi in jedinstvi, a glej — ko da bi bili gluhi in slepi, nič nam ni pomagalo. Skoro sto let je tega, kar nas je klical veliki Ján Kolar v jedno bojno vrsto zoper nasprotnike in sovražnike Slovanstva, a dasi dobro vemo, da bi morala biti zmaga naša, mi vender še danes nismo jedini. Prepiramo se, koljemo se, pri tem pa — tertius gaudet.

Žalostno je in neprijetno, povedati neugodno resnico, a zatajevati jo, nič ne pomaga. Zakaj, ako bomo vedno molčali, nadaljevala se bode samo naša nesreča. In če tudi resnica oči kolje, vender je to bolje, kakor pa da nam neresnica počasi srce in dušo izjeda ter nas uniči, prej ko bi to sami opazili. Razmere, kakeršne so sedaj pri nas, morajo prenehati, zakaj podobne so močvirju, v katerem bi mogel utoniti narod, mej tem, ko se stranke prepirajo.

Na Hrvatskem imamo — kakor je znano — dve opoziciji, stari stranki, katerim ima narod res marsikaj zahvaliti. To sta ob jednom jedini hr-vatski stranki v naši domovini. Istina je, da sedi v saboru 88 zastopnikov takozvane „narodne stranke“, a ta stranka ni izšla iz naroda. Ti gospodje zastopajo samo sebe in vlado grofa Khuen-

LISTEK.

Na madjarski železnici.

V Opatiji, dne 5. avgusta.

Gospod urednik! Ne bojte se, čitajoč ime kraja, iz katerega Vam je prišlo to pismo, da boste morali v tej vročini brati še liate, kakeršnih sedaj po novinah vse mrgoli in katerim pravi Nemec: Baderbrief. S takimi rečmi se nisem drznil nadlegovati Vas in čitateljev Vašega lista ni do sedaj, ko sem bil v toplicah T. na Hrvatskem, kjer sem revmatizem iz členkov preganjal in cele dni pri 27° R. v sobi presedel a po jutrih se pri 32° R. varil, paril in potil, in še na marsikak drugi način pokoro delal. No, zadnjič pride tudi mojemu kuhanju in znojenju v T. konec, in počasi se odpravim dalje. Cele tri zadnje dni sem se veselil na potovanje po čistem in svežem zraku iz T. v Sisek. Ali že tukaj sem bil alabe sreče. Vi, g. urednik, ste gotovo mestni človek in torej bi itak bilo zastonj, dopovedovati Vam, kaj se pravi šest ur dolgo se voziti po prašni cesti, kjer te veter neprenehoma spremlja in ti kola od začetka pa do kraja potovanja v tako gost prašni oblak zavija, da se ti zdi, da se voziš po starem meglenem kaosu. Ti sedi na kolih, mežiš, usta so zaprta, nos in ušesa zamašena, da bi čutila in dihala prahu ubranil, ali vse to ne pomaga. Tako sem tudi jaz v Sisku pred kolodvorom zlezal z voza

bel, kakor da sem teden dni v mlinu prespal. Brž otresem prah s klobuka in hlače, si urežem palico, obesim suknjo na kostanjevo vejo, pa začnem po njej: „Pač, pač, pač“ — ter tako nagajam za toliko použite prašine Hrvatom, ki vsako drugo besedo našega sladkega jezika radi čujejo, samo tega „pač“ ne. — Opravivši ta posel stopim v kolodvorsko gostilnico, izperem glavo z vodo, usta in grlo pa s pivo ter se odpotim s prvim vlakom dol proti Brodu. Imam namreč prijatelja iz šolskih let v Bosni, pa sva se dogovorila, da se snideva na postaji Sunja proge Zagreb-Brod. Ko sem se s predragim sošolcem zmenil o marsikem preteklem, sedanjem pa tudi prihodnjem, mogel sem odpotovati domov, kar bi morda tudi najpametnejše bilo. Ali kaj bi rekli ljudje, ko bi me videli, da sedaj početkom avgusta po Obrežu mube lovim ali pa po Srediških tratah gosinje perje pobiram! Zatorej se namenim v drugo kopališče in iz tehtnih razlogov se odločim za Opatijo.

Kot uredniku dnevnik mora Vam biti znano, da se kopeliščni gostje samo z brzovlaki vozijo in sicer že zavoljo tega, da zamorejo v toplicah tem prej začeti se dolgočasiti. Tudi jaz se odločim, na „bežku“ oddirjati v Opatijo ali, bolje rečeno, na Reko; no bil sem v zadregi, kako bi se dalo to pri „pojasnem tarifu“ izvesti, ker prav po progi Brod-Sunja Zagreb ni vozil brzovlak. Pri drugih železnicah je za vsak slučaj in način vožnje predpisan popolnoma izveten tarif, a na ogerskih (pa vsaj smemo reči madjarskih) s v e t u j e j o izobešene

naredbe popotnikom, naj vzamejo na prvi postaji karto za brzovlak, ako nameravajo kjerkoli na potu tak vlak upotrebiti. Kupim torej že v Sunji karto 14. t. j. zadnjega pojasa za tak voz, dasi bi se mogel z njim voziti šele na progi Žakanj-Zagreb-Reka, torej od Zagreba naprej. A to sem storil radi tega, da se mi ne bi godilo, kakor štiri tedne poprej, ko sem se na brzovlaku vozil iz Reke v Žakanj. Za oni pot plačam takso 14. zone in se z dotično karto lahko še jedenkrat tako daleč pelješ, namreč v Pešto. Pa takrat nisem hotel tako daleč, ampak sem že v Žakanju bil postavil cilj svoji skromnosti. — Ali voziti se po tej progi pa v belem Zagrebu vsaj za pol ure ne izstopiti, ne bi li to bil velik greh? Kaj ne, da bi mi Vi sami kaj takega zamerili? — Zapustim torej ob 5. uri zjutraj v Zagrebu brzovlak z namenom, da se ob deveti uri z mešanim do Žakanja popeljem in to temveč, ker je ta jedini imel v Žakanju za moj daljni pot potrebno zvezo. Ali kaj se mi zgodi! Reklo se mi je, da moram od Zagreba do Žakanja kupiti novo karto, če se nočem z brzovlakom dalje voziti! Ta pot sem moral torej še jedenkrat plačati, in vožnja z Reke v Žakanj stala me je toliko, da bi se za isti denar s poštanim vlakom ne peljal samo lahko z Reke v Pešto, ampak še čez Pešto na Dunaj!

Tu mi ni mogel pomoči ni načelnik postaje ni vsi svetniki; samo bi mi bil mogel minister Lukacs, ali ta je bil predalet!

Da bi torej tudi sedaj ne imel kakih neprilik,

Hedervaryja ter bi se k večjem mogli imenovati madjaronski klub, nikakor pa ne „stranka“. O teh danes tudi ne bomo govorili. Na misli sta nam samo obe opoziciji namreč „stranka prava“ in pa „neodvisna narodna stranka“.

Gotovo bi bilo za narod hrvatski bolje, ako bi imel samo jedno opozicijo, a mi se ne maramo prepirati glede mogočnosti, obe opozicijski stranki zjediniti. Pred dvema leti se je to poskušalo in res se je ustvarila nekakova fuzija, katere se je veselil ves narod. To bi že dokazovalo, da želi narod jedinstvo opozicije. Vender po dveh letih sta se opoziciji zopet razšli in danes tudi o koaliciji obeh strank ni več govora. Že to je dokaj žalostno, a vender bi to še pretrpeli, ko bi se obe stranki, ki imata jeden program, vsaj spoštovali. A glej! S tisto minuto, ko sta se razdelili, začeli so najboljši patriotje obeh taborov drug po drugemu udrihati, ne glede na to, kako se na strani Madjarov vesele, kako se grof Hedervary smeje! Včeraj so bili še najboljši prijatelji, danes pa očita drug drugemu izdajstvo in nepoštenje! In vender so v obeh taborih še danes ravno tisti ljudje, kateri so bili tam včeraj, ko smo se bratili in objemali.

Stari slovanski greh!

Mi pa se vprašujemo, kaj mora biti tako? In če pogledamo v bodočnost, zamegli se nam pred očmi, ker vidimo pred saboj brezno, katero nas mora pogoltniti, ako bomo korakali po tej poti naprej. Iz vseh strani nas pritiska nasprotnik, tako da se še komaj gibljemo. Naša avtonomija stoji samo še na papirju, naši milijoni potujejo v Ogersko, od koder se nikdar ne povrnejo. Reko smo izgubili, naše Primorje imenujejo madjarsko, v Slavoniji se šopiri tuji živeli, oficijelno nas delijo v Hrvate, Slavonce, Sremce, graničarje itd., v Zagrebu zidajo madjarsko šolo, v Mitrovici organizujejo Nemci — horrible dictu — svojo stranko, in tisti, ki bi nam morali biti bratje, ki govore naš jezik in so kri naše krvi, jim podajajo svojo srbsko roko, naše arhivalije odnašajo v Pešto, na naših železnicah ni slišati hrvatske besede, mi pa se koljemo mej saboj, mesto da bi se zjediniili na boj proti neusmiljenim sovražnikom! Res, mi smo samo še reliquiae reliquiarum regnorum Croatiae, Slavoniae et Dalmatiae — a še te relikvije ne morejo biti složne!

Pa na zadnje, zakaj se vender prepiramo? Jedni in drugi zahtevajo jedinstvo in svobodo Hrvatske pod habsburško krono. A to je vender glavna stvar. V nekaterih rečeh so mnenja sicer razdeljena. To bi nas nikakor ne smelo motiti. Saj je ni na svetu stranke, v kateri bi vsi udje bili glede vsake malenkosti popolnoma složni. Ako bi moral vsak član stranki priseči, da bode vedno tako mislil, kakor njegovi generali, ne bi se mogla na celem svetu ustanoviti politična stranka. Kar

pa se tiče principa in cilja, smo vender složni in to bi moralo odločevati.

Ljubezen do domovine, sreča ljubljene naroda, ideja slovanske vzajemnosti zahteva, da pozabimo na stare prepire. Prišel bode čas, ko bodo narodi morali sami odločevati o svoji usodi, mi pa se na to prav nič ne pripravljamo. In kaj bi se moglo zgoditi, ko bi mi v tistem odločilnem trenutku še ne bili složni? V bratskem boji se slabimo in tam, kjer bi bilo potrebno, nam manjkajo vsled tega moči. Tujec pa čaka tistega momenta, kadar bomo tako oslabei, da se sploh več ne bomo mogli braniti. Kaj nam pomaga govoriti o našem državnem pravu, o veliki, svobodni in zedinjeni Hrvatski? Nasprotnik se ne ozira na naše besede. Dela je treba! Dela pa ne more biti, dokler se pretepamo mej saboj. Kaj nam koristijo lepi članki v novinah, kaj krasni govori v saboru? Hrvatje pojo kaj radi slovanske pesmi. Mi poznamo jedno, katero bi morali prepevati vsaki dan in po kateri bi se morali tudi ravnati, stara je, a lepa je:

Zvonovi zvonite, — na delo budite!

Na delo bi se morali tudi mi vzbuditi, a prvi korak k temu bi moralo biti zedinjenje vseh pravih rodoljubov, katerim bije srce za Hrvatsko in za Slovanstvo.

Situacija je resna, Damoklov meč visi nad nami in vsak trenutek se more pretrgati nit, katera ga drži. Ali smo pa razlomili tisti ščit, kateri bi nas mogel obraniti in pozabili smo na tisto nemško: Das Unglück schreitet schnell!

Skoraj bi rekel, da smo stari, da smo oslabei. Sem ter tje je slišati glasove, kateri zahtevajo novih idej, da vzdramijo ljudstvo. Tudi to spada k narodnemu delu in naši rodoljubi ne bi smeli nikdar pozabiti, da ima vsak čas svoje ideje. Nam pa se približujejo novi časi; nova generacija narašča in že nam kliče: Caveant consules!

Poslušajmo ta glas! Ako ostanemo gluhi, bode najmanjše, kar bi se moglo zgoditi to, da prestopijo novi ljudje čez nas na dnevni red. A Bog daj, da se ne zgodi kaj hujšega!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 11. avgusta.

Utraktisem.

Zadnja leta sem začeli so Nemci agitovati za to, da bi se nemška mladina v dvojezičnih kronovinah začela učiti dotičnega slovanskega jezika. Štajerski deželni zbor je celo sklenil, na Graški deželni realni ustanoviti posebno stoločo za slovenščino. Prej so se Nemci vedno zoperstavljali učenju slovanskih jezikov, češ, da jim nemščina povsem zadostuje. Premenili pa so ta svoj nazor, čim so videli, da si s tem onemogočijo vstop ali vsaj avancement v drž. službi. Mi s svojega stališča moremo to samo odobravati, saj gledamo pri uradnikih bolj

na to, da znajo slovenski, kakor da so Slovenci. Ta unema za učenje slovanskega jezika pa je obšla šele češke in deloma štajerske Nemce, kranjski si še vedno pomagajo s „epričevali“ gotove vrste.

Fonetika in politika.

Malorusi pišejo sedaj še po historičnem pravopisu in to jim omogočuje, da lahko čitajo vse ruske knjige. Ta malone popolna literarna jedinstvo je že od nekdaj bodla avstrijske politike a šele bivši naučni minister Gautsch je našel sredstvo, da jo razdere. Našel je filologa-kruhoborca, ki je izumil neki fonetični pravopis in ta pravopis se je uvedel v vseh šolah. S tem je bil storjen začetek. Vlada nadaljuje to svoje delo. Sedaj je pravosodni minister ukazal, da je tudi pri sodiščnih pisati fonetiški in morda za nekaj let že ne bo človeka, ki bi poznal etimološki pravopis.

Rumuni in inozemstvo.

Neomabljiiva in požrtvovalna agitacija rumunskih rodoljubov je prouzročila, da se zanima vsa Evropa za položaj rumunskega naroda na Ogerskem. Na spomenico, katero je pred nekaj tedni izdala rumunska akademija v Bukureštu in v kateri so se popisale razmere na Ogerskem, so nekateri slavni možje vseh narodov odgovorili jako prijazno, izrazili Rumunom svoje sočutje in svoje simpatije ter obsodili infamno postopanje Madjarov. Med drugimi so tako pisali slavni Italijani Luigi Palma, Cesare Cantù, de Gubernatis, Carducci in drugi, izmej Francozov: Leroy-Beaulieu, bivši minister Flourens, Rochefort, Clemenceau, François, Coppé, Zola, Meilhac in drugi.

Vnanje države.

Turčija in Bolgarska.

Z ozirom na poročilo „Kölnische Zeitung“, da je turška vlada valed bolgarskih dogodb vzemirjena in da želi, naj bi zopet Stambulov prišel na krmilo, pravi „Svobodno Slovo“, da je to pisano pač v zmislu Stambulova, da pa ni resnično. Turški sultan ni bil samo zaradi osebe Stambulova Bolgarski naklonjen in naravnost smešno je trditi, da je Koburzan odelovil Stambulova, ko je Rusija to zahtevala. Za zaupanje, katero je užival Stambulov v Carigradu in drugod, se Bolgarska malo meni, ker ima raje ministre, ki so uneti za pravo civilizacijo, kakor ministre, ki uživajo sicer zaupanje inozemstva, pa gonobé domovino materijelno in moralno in se ne ustrašijo nobene nezakonitosti.

Francozi in Italijani.

Situacija v Aigues Mortes, kjer so bili mej francoskimi in italijanskimi delavci zopet nemiri nastali, se je po intervenciji vojaštva nekoliko zboljšala, pravega reda pa le ni. Prefekt je italijanskim delavcem svetoval, naj poberejo kopita. Te razmere kažejo zopet, da je valed nepoštena konkurence italijanskih delavcev in valed Franciji sovražne politike italijanske nastalo skoro nepremostno nasprotstvo, kateremu ne bo prej konca, dokler ne krene Italija na drugo pot. Saj bi pa bili Francozi tudi smešni, ko bi redili italijanske delavce, Italija pa jih skuša politično ob steno pritiskati. Italijanski listi priobčujejo strupena poročila o teh dogodbah in povdarjajo, da se bo Italija maščevala, češ, da je v italijanskih tovarnah nebroj francoskih inženjerjev, ki jemljejo domačinom kruh.

Dalje v prilogi.

poslušam svet madjarske naredbe in vzamem že v Sunji karto za brzovlak z namenom, da v Zagrebu nanj počakam. Ali da Vam resnico povem, meni ni bilo toliko do vožnje s takim vozom, kolikor do onih treh uric mej dohodom Brodskega vlaka na Zagrebski kolodvor in odhodom brzovlaka iz Zagreba proti Reki. Že naprej sem užival, ko sem pomislil, kako bom v Zagrebu z žlahtnim Plzenskim sokom močil in hladil v vročih toplicah toli izsušeno grlo! Razven tega sem vedel, da me čakata v hotelu dva mila znanca. Ni se torej čuditi, če mi ime glavnega mesta naše posestrime Hrvatske že dolgo ni tako ugodno v ušesih zazvenelo kakor tega večera, ko se vlak ustavi in konduktar zakliče: Zágráb! — Agram!! — Usta se mi nehote raztegnejo proti ušesom in jezik glasno cmavkne, kakor da ima že pred sabo tečno večerjo in bladno zlato pijačo. Ali do tega je bilo še daleč. Samo čujte! — Hitro poiščem v kupcu svojo popotno robo, odnesem jo kolodvorskem vratarju in predam v varstvo za tri ure, dobim in shranim dotični listek in odhajam na vrata proti mestu. Že sem držal kljuko v rokah, ko me vratar nazaj pokliče in me vpraša, kam se prav za prav vozim? Odgovorim, da na Reko. — „Potem morate hitro v vlak, ki zunaj na peronu čaka in bo se koj ganil.“ — „Ali prosim Vas, jaz imam karto za brzovlak, zunaj pa, kolikor vidim, ni ni poštni ampak mešani; zatorej hočem tukaj na brzovlak počakati.“ — „To se ne sme drugače, kakor če vzamete nov biljet do Reke in še jedenkrat 7 goldinarjev plačate. Če pa tega nečete, pa se le kar najhitreje spravite na ta vlak, da Vas tukaj ne pusti. Če se pa že na

vsak način hočete s brzovlakom voziti, morate v Dugojši izstopiti in tamkaj nanj počakati; kajti stroga ministrova naredba zapoveda, da se pri pojasni vožnji mora vsak prvi vlak porabiti.“ — S polglasno kletvico mej zobmi pobere naglo svojo ropotijo in zbežim na mešani vlak, ki se je v resnici kmalo začel pomikati dol proti Karlovcu. Šele, ko je stroj že izpugal nepotrebno paro in s predpisano lenostjo naprej lezel, šele takrat sem se toliko osvestil, da sem zamogel prevdariti, koliko sem v tako kratkem času izgubil! Pivo mi je odplavalo po Savi ali pa komu drugemu v grlo in sploh cela večerja je šla rakom zvižgat! In kaj bosta rekla prijatelja, ki me zastoj čakata v hotelu!

No, za te nevolje odškodovala me je vsaj nekoliko sočut treh Karlovčanov, h katerim me je konduktar bil v naglici pehnil. Sicer pa so bili že vajeni enakih slučajev brezumnih in brezobzirnih madjarske železniške politike, ker se večkrat tod vozijo. Jeden je celo trdil, da Madjari navlašč in sicer radi tega s popotniki tako trdo postopajo, da bi z dvakratnimi plačili za isti pot, posebno na postranskih progah, vsaj nekoliko nadomestili vsoto, katero država zgublja s tem, ker tako brezmejno polajšuje tujcem potovanje v Pešto! In kdo ve, ali ni imel mož prav? Vsaj, ko sem drugega jutra prišel na kolodvor v Reki, tožil se je in upil vpričo mene neki sopotnik, ker je moral za vožnjo mesto sedem goldinarjev plačati celih štirinajst!

Vozeč se tako ponoči začujem — bilo je, ako se ne varam, na kolodvoru v Jauki — prepir žene in dveh možakov. Kot radoveden potnik nagnem se

iz okna, da slišim, kaj se godi. Vidim, da se kmetska žena, ki se je samo od Leskovca vozila, krega z vodjo vlaka in načelnikom postaje, ker se od nje zahteva, da mesto 30 kr. plača 60 kr. voznine. Vse obotavljanje ji je bilo zastoj; morala se je udati! Moji sopotniki, katere je nočni krik tudi bil privabil k oknu, kratili so, gledaje ta prizor, svoje prekodravske brate ne baš z najlepšimi imeni. Jaz pa sem spoznal, da praksa ogerskih državnih železnic tudi pri tzv. okoličnem prometu špekulira na neizkušnost potnikov, največ kmetov!

V razgovoru o drugih sličnih „liberalnih“ madjarskih ustanovah približali smo se nazadnje tudi Karlovcu. Jeden gospodov mi reče, naj grem k načelniku postaje, ki je pre zelo prijazen mož, in ga poprosim za dozvolilo, da bi mogel na brzovlak počakati v Karlovcu na mesto na prihodnji postaji v Dugojši. Iz prva sem se branil prositi Madjara za uslugo, ali popotni tovariš ne jenja me nagovarjati: češ, kaj da bom v Dugojši resi sam samcat o polnoči toliko časa počel; da v tem v Karlovcu lahko večerjam in si vsaj po noči mesto ogledam. Ko mi je prijazni gospod celo obljubil, da me bo on sam po mestu vodil in me tudi ob času nazaj na kolodvor pripeljal, udal sem se tako ljubeznivim besedam, poiskal šefa in mu naznanil željo svojo. Ta pa je vkljub svoji hvaljeni prijaznosti zmignil z rameni pa rekel, da mi to more samo minister dovoliti, ki pa menda že spi! — Kako so pač mogočni, ti madjarski ministri!!

Poslovim se torej od prijaznih Karlovčanov in krenem naprej v temo ter čakam Duge reše!

Domače stvari.

— (Kranjska gimnazija.) Današnji uradni list potrjuje, kar smo že pred več tedni navedli, da se s prihodnjim šolskim letom otvorita prva dva razreda obnovljene Kranjske gimnazije. Začasno vodstvo prevzame profesor na Ljubljanski nižji gimnaziji gosp. Fran Hubad, učitelja pa bodeta g. profesor Fran Novak iz Novega mesta in jeden suplent.

— (Slovenska zmaga na Koroškem.) Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem je, z ozirom na vladajoče okolnosti, sklenilo, z vsemi silami podpirati konservativna kandidata za državnozborna mandata okrajev Št. Mohor in Št. Vid-Wolfsberg. V to svrhu je minolo nedeljo priredilo dva javna shoda v Melvičah in v Št. Stefanu ob Zili. Oba shoda sta bila jako dobro obiskana. Shod v Melvičah je skušal motiti učitelj Socher s svojimi privrženci. Mož je bil najbrž najet, a moral je pobrati kopita. Na shodu pri Št. Stefanu se je Stebenski župan, ki je bil tam zastopnik okrajnega glavarja, nekam čudno obnašal in je šele odnehal, ko mu je posl. Einspieler pojasnil položaj in mu razložil, kako so njegove pravice in dolžnosti. Neposredni uspeh teh shodov je, da so bili v Štebnu in na Brdu voljeni slovenski volilni možje. Ker so tudi nemški konservativci zmagali v nekaterih občinah, bi — če se marljivo dela — bilo morda mogoče, podreti nemško-nacionalnega kandidata.

— (Boj za slovenske šole v Trstu.) V imenu prosilcev za slovenske šole v Trstu je vložil te dni odvetnik g. dr. Gregorja na ministerstvo rekurs proti odloku nemštinstva, s katerim so se odbile prošnje slovenskih roditeljev. Rekurs obsega 18 pol in je obširno utemeljen ter podaja bogat material o ljudskem šolstvu v Trstu in okolici. Potrebo slovenskih šol zagovarja s stališča zakona, pravičnosti in praktičnosti. Želim prav srčno, da bi vztrajnost Tržaških rodoljubov imela najboljši vpliv.

— (Goriški dež. glavarin iredenta.) Ekscelencja grof Fran Coronini, absolutni gospodar v pokneženi grofiji goriški in gradiščanski, sicer pa vzlic svojim zastarelim političnim nazorom vsega spoštovanja vreden kavalir, taji z občudovanja vredno doslednostjo, da bi bilo v „njegovi“ kronovini kaj iredentovcev. Celo v državnem zboru je to tajil in sicer koj potem, ko je slovanski poslanec z neovržnimi dokazi konstatoval, da je iredente na Primorskem močna stranka, ki z nenavadno predrznostjo razširja svoje pogubne ideje, in ki agituje ponoči in podnevi tako srečno, da jej državna policija nikdar ne pride na sled. Ekscelencja grof Fran Coronini je valed tega izgubil nekoliko svojega upliva na Dunaji. Saj pa je tudi vendar malo preveč, če hoče kdo kratko malo utajiti in zanikati, kar vidi ves svet. Če pa

vladni knogi niso bili zadovoljni s Coroninijevim stopanjem, bila je zadovoljna iredenta in da to pokaže g. grofu, pribila je te dni na njegovo grajščino v St. Petru pri Gorici svoj veleizdajski list „Eco dell' Alpi Giulie“. Na tej ovaciji pač ne moremo čestitati gospodu grofu.

— (Iz Podgrada) se nam piše: Poročali ste že, kak kulturonesec je naš davkar Zollo Borri. Pri vzgojevanju otrok pomaga mu se ve njegova, njega povse vredna zakonska polovica, bivša učiteljica. In tu se zopet uresničuje rek, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Otroci te dvojice, fino vzgojeni po receptu istrsko-italijanske kulture, napadajo slovensko dečo z onimi gausnimi pravkami, katere slišijo od starišev! In to niso razposajeni večji dečki, to so nežna dekletca v starosti izpod 10 let. — Ako ne bode brze odpomoči, treba bode vendar kaj ukreniti, da se tak strup ne širi med našo mladino. — O nesramni porabi občinskih doklad za sredstvo agitacije proti dosedanemu županu, poročal Vam bodem o priliki.

— (Izklicevanje odhoda vlakov) vrši se v Št. Petru še vedno — kakor na posmeh skoro čisto slovenskemu prebivalstvu dežele Kranjske — jedino le v nemškem in laškem jeziku. Ravnateljstvo južne železnice odgovorilo je deželnemu odboru kranjskemu na njegove pritožbe zaradi preziranja slovenskega jezika pri železnišnem prometu na njenih progah, da mu je resna skrb, varovati pravice slovenskega jezika v deželi Kranjski. S tem zagotovilo je pač v čudnem nasprotju gorenji faktum, kateri jasno dokazuje, da ravnateljstvu južne železnice ni resno z njegovimi zagotovili, kedar bi posledice imele biti nam Slovincem v korist. — Ako pa se motimo in je vsa krivda pripisovati dotičnemu službojočemu osebju, potem je skrajni čas, da železnična uprava postavi vzgled, da se nje ukazi ne smejo nekaznivo prezirati. To je dolžna svojemu ugledu.

— (Strossmayer o narodnem žensstvu.) V deputaciji, ki se je nedavno pod vodstvom g. župnika Jakovine poklonila v Rogatcu bivačemu jugoslovanskemu mecenu, je bilo tudi nekoliko rodoljubkinj. V svojem odgovoru je slavni biskup to poudarjal s posebnim zadoščenjem, češ, da je Bog ženskam v narodnem življenju odločil važno nalogo. Narod, v katerem ženske goje narodno idejo, ne more poginiti, nasprotno, on ima vse pogoje, da postane svoboden in samostalen. Te besede prvega Jugoslavana bodo gotovo vzpodbujale povsed naše zavedne boriteljice za narodno stvar.

— (Cigaletova slavnost.) Za to slavnost, ki bode v nedeljo, dne 26. avgusta l. 1894 v Črnem Vrhu nad Idrijo, je določen naslednji vzpored: 1. Ob 1/10. uri vzprejem gostov v Črnem Vrhu. 2. Ob 10. uri slovesna sv. maša. 3. Ob 1/12. uri slavnostno odkritje Cigaletovega spomenika v Črnem Vrhu. A. Slovenska himna (Molitev). Poje moški zbor Idrij-

ške čitalnice. B. Slavnostni govor. Govori državni poslanec dr. A. Ferjančič. C. Domovina mili kraj. D. Rojakom. Poje moški zbor. 4. Ob 1/2. uri skupni obed. 5. Ob 1/4. uri izlet v Lome do rojstvene hiše Cigaletove, kjer se bo po primeru nagovoru odkrila spominska plošča. — Kolikor je odboru znano, kaže se veliko zanimanje za to slavnost in se je nadejati obilo gostov. Zatorej prosi odbor sl. društva in p. n. domorodce, ki mislijo priti k slavnosti, da bi mu to sporočili. Gosti, ki se hočejo udeležiti skupnega obeda, naj pošljejo „Odboru za Cigaletove spomenik“ dotični znesek 80 kr. Za udeležence iz Ljubljane, ki se oglasé in pridejo v Logatec s poštnim vlakom ob 6. uri 13 min. zjutraj, bodo pripravljeni vozovi.

— (Veselica Št. Peterske moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.) V vzporedu jutrišnje veselice je po pomoti pri prepisovanju izostalo v razposlanih tiskanih vabilih nekaj točk. Naprošeni smo, prijaviti, da vzpored obsega še te-le točke: 15. Narodna: Pesem koroških Slovencev, moški zbor; 16. Bayer: Papa-mama, polka franc. iz baleta „Die Puppenfee“; 17. Rosenkranz: Die Rose von Lima, gavotte; 18. Komzak: Velik potpourri, 19. Granado: Ringl-Rangl-Reis, polka mazur. Opomnimo vnovič, da se veselica vrši pri vsakem vremenu, če ne na vrtu, pa v salonu Hafaerjeve pivarne.

— (Odbor „Radogaja“) ustanovil se je dne 6. t. m. izvolivši odbornika dr. Danila Majarona za tajnika in Ivana Plantana za blagajnika.

— (Osobne vesti.) Notar dr. Anton Balaben je dobil dovoljenje, da sme izvrševati notarstvo v Sežani.

— (Vojaške vesti.) Danes ponoči odpeljalo se je z gorenskim vlakom blizu 400 rezervistov domačega pešpolka baron Khun št. 17 v Celovcu, da se udeleže vojaških vaj. V Ljubljano pa pridejo rezervisti tukaj garnizujočega 27. polka iz Gradca.

— (Zahvala.) 391 kron 54 vin. je slavno uredništvo „Slov. Naroda“ blagoizvolilo oddati naši družbi. Imenovane krone so se naznačenemu časniku od 1. junija do 1. avgusta izročale in znakovale v številkah 123—147. Vštevisi zadnjič izkazanih 7304 kron 19 vin. je torej izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 7695 kron 73 vin., nabranih od 17. maja m. l. do 1. avgusta t. l. — S presrečno zahvalo in iskrenim priporočilom zabeležuje vodstvo ta dvajseti mu vročeni časniški kronin dar.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— („Narodni dom“ v Ljubljani.) Zgradba „Narodnega doma“ sedaj, ko so došle traverze, zopet izdatneje napreduje ter je dospela do višine oken prvega nadstropja. Da se zidarska dela ne zavirajo, sklenil je odbor, ustrezajoč želji stavbinskega podjetnika, v sinočni seji, da se imajo mizarska dela glede zgornjih oken takoj razpisati ter

Ker sem bil sedaj sam v kupeju in bi lahko popolnoma komodno spal, jel sem omahovati, bi li sploh na bližnji štaciji izstopil, ali pa bi legel in se s tem vlakom vse do Reke peljal. Ponoč, da imam pravico voziti se z brzovlakom, posebno pa misel, da ž njim cele tri ure poprej na Reko pridem, zmagala sta, in jaz v Dugej resi zapustim svoj voz. — Na postaji so v čakalnici I. in II. razreda hitro užgali luč, ali je lampa tako smrdela, da ni bilo mogoče v sobi prestat. Petrolej je bil bržkone že leto dni ali vsaj pol leta star. Moral sem torej skoro uro in pol pred kolodvorom kakor na straži gor in dol korakati; kajti zbog temne noči ni se moglo nikamor dalje. Imel sem torej dosti časa, da premišljam o prijetnostih madjarskega pojasnega tarifa, in kako postane vsaka budi še tako pametna naprava absurda, če se brez obzira do skrajnosti goni. Pred 4 tedni me niso pustili, da se vozim s karto za brzovlak na mešanem vlaku, sedaj pa imam sličen biljet, pa se moram na mešanem voziti! Da so mi vsaj dopustili, da ga v Karlovcu zapustim, da konči svojo večerjo v miru použijem. Ne, ampak pahnili so me semkaj ven, v noč in puščavo Duge reše!

Nazadnje se vendar potolažim in rečem sam sebi: Bog ve, čemu je to čakanje dobro? Morda zato, da sedaj v vozu društvo, ki me odškodni za vse prestatne neprijetnosti. In kmalo mi naslika nočna domišljija kupé, polteman, in v njem dve ženski: jedno pristarno, a jedno mlado, nežno in ljubeznivo. S to se jaz celo pot najprijetneje pomenkujem, dokler stara spava spanje pravičnikov! Že se drživa

za roke in si gledava v oči — ko dodrda brzovlak na kolodvor in me vzdrami iz ugodnih sanj. Hitro pograbim svojo torbo in potečem na voz II. razreda, ki mi ga je jeden konduktor pokazal. Zdajci dohiti drugi in mi osorno veli, da moram nazaj dol, češ, da je tam samo mesto za potnike I. razreda. Da me nebi pustili v Dugej resi, pobrem svoje reči, kar se je najnagleje dalo, skobacam se po stopnicah na zemljo in bežim k drugemu vagonu, v kateri sta me oba konduktarja potisnila in zaloputnila vrata za mano. In bil je res skrajni čas, kajti vlak se je v tem že precej hitro dalje pomikal. Meni pa je bilo popolnoma sapo zaprlo, in bal sem se, da sem valed prevelike hitrosti kje zunaj pluča pozabil! — Se le s časom pridem k sebi in se začnem ogledovati, kje bi se namestil. V vsakem kupeju voza je že bilo po 8 oseb in nad njimi naloženih toliko kovčegov, škatelj, culic in svežnjav, palic in dežnikov, kakor da se ljudje kanijo v Ameriko seliti. No, niso bili tako daleč namenjeni, ampak potovali so samo v madjarsko (?) morsko kopelj „Cirque-nizze“, tam nekje doli v hrvaškem Primorju. Tudi v hodniku je bilo toliko prtljage nakupičene, da nisem imel ni tu prostora. Vzpnem se torej gor na sedalo za konduktarja ali pa tistega, ki na mestih vzdol kolesa zapira, in se začnem gledajoč dol na kopice vsakovrstne prtljage glasno tožiti na zlobo človeške usode! Ali svojemu nesrečnemu stanju bil sem nekoliko tudi sam kriv: Prvič, ker nisem hotel ostati na mešanem vlaku, ki je tako prijetno lezel in kjer sem mogel spati komodno kakor sem sam hotel, po dolgem in povprek; drugič, ker sem pozabil, da

potnik na madjarskih železnicah ne sme svojega cvenka samo v žepu nositi, ampak ga mora pridno iz rok v reke dajati, če se hoče količkaj prijetno voziti. Odločim čim prej popraviti, kar je moja pozabljená pamet zgrešila.

Ko torej pride konduktor, da mi prebije karto, rečem mu, da se bom na Reki telegrafično pritožil nanj pri „ministru“ zbog tega, ker nas sedaj ob času kolere toliko hoče, da zgnjete v jeden kupé, v tem ko celi vozovi prazni ropotajo, in ker ne skrbi ni za to, da potnik more vsaj na hodniku stati. Zajedno mu segnem kakor staremu znanu v roko in pustim v njej dve kroni. — Nisem se še pečal s psihologijo madjarskih konduktarjev, zatorej ne vem pa tudi nočem preiskovati, ali je grožnja ali mita ali pa oboje skup na konduktarja tako silno delovalo: poprej strogo lice se mu kar hkrati razvedri in začne se ponižno opravičevati, češ, da je tudi na onem vozu, na kateri sem jaz hotel v Dugej resi, kupé II. razreda, ali da on tega v temi in naglici ni videl, no da me hoče na prvi staciji nazaj tje preseliti. To se zgodi. Tukaj sta spali v kupéju dve dami, vsaka na jedni strani in dolgo nista hoteli nič znati o kakem popotnem prirastku. Jaz pa začnem svoj kovčeg, torbo, zimsko suknjo, solnčnik itd. po kupéju ravnodušno pospravljati, kakor da razven mene ni nikogar notri. Dami sta mej tem mogli spoznati, da tukaj nikakršno pri-tajevanje ne bo pomagalo. Jedna se vzdigne ter mi napravi toliko mesta, kolikor mi je šlo, t. j. pol strani, ker sva bila sama. Zeva kakor leno dete, mane si oči, vendar me izpod oka ogleduje. Pri tem

povabiti k natecanju vse znane domače tvrdke, ostala mizararska dela pa se bodo nekoliko pozneje razpisala, tako da bodo dotični obrtniki imeli dela čez zimo. Zajedno razpisala se bodo tudi pripadajoča ključavničarska dela. Zidararska dela dovršena bodo do srede meseca septembra, potem postavi se že pripravljeni strešni stol, tako da se bodo meseca oktobra tudi krovski in kleparski dela lahko izvršila. Brez dvojbe izročil se bode torej „Narodni dom“ v določenem roku, to je do 1. julija prihodnjega leta svojemu namenu.

— (Novo gozdno pot) zaznamovalo je marljivo „Slovensko planinsko društvo“ od Kamnika do Cerkljan. Pot — katera je zaznamovana z rdečo barvo — pelje od Grabna čez železnično progo nad makladališčem po občinski, veskozi senčnati cesti do Tunjic ter od tod po krasnih gozdnih partijah do Šmartina, odkoder se v četrte ure pride po rodovitnem polju v Cerklje. Smelo moremo reči, da je to jedna najlepših gozdnih potov, kar jih je zaznamovalo „Slovensko planinsko društvo“ in opozarjamo nanjo izletnike in turiste. Od Kamnika pride se po njej sprehajaje v poltretji uri v Cerklje.

— (Stavbinska delavnost v Ljubljani.) V Parnih ulicah in sicer poleg Binderjeve hiše gradil bode zasebnik gospod Ivan Gorjup lepo dvonadstropno hišo. Z gradnjo pričelo se bode še letos. Spomladi pričete zgradbe so večinoma že pod streho, tako vila gospoda Benedikta ob novi Tržaški cesti, hiša gospoda dr. Gregoriča ob Resljevi cesti, ter dve novi hiši ob Martinovi cesti. Zgradba nove trinadstropne hiše, katero zida kranjska stavbinska družba ob cesti na Rožnik, hitro napreduje ter je zgradba že v višini prvega nadstropja, pri novi trinadstropni hiši stavbinskega mojstra gosp. Zupančiča na voglu Tržaške ceste in Šubicevih ulic pa so temeljna dela končana. Pri novi deželni bolnici pride te dni zadnji objekt pod streho, dočim se v ostali skupini vrše že notranja dela, isto tako tudi pri bolnični cerkvi. Vsa skupina prezentuje se že sedaj zelo impozantno.

— („Brucuški“ večer.) priredi slov. fer. društvo „Sava“ na čast slovenskim in hrvatskim abiturientom dne 13. t. m. ob 8 uri zvečer v salonu Hafaerjeve pivarne v Ljubljani.

— (Vreme.) Po neznosni vročini, ki je še nedavno vladala, se je temperatura v poslednjih dneh prav izdatno znižala in je kar nekako začelo dišati po jeseni. V nekaterih krajih nagorenjem Štajerskem in Avstrijskem je padel celo sneg. Nekoliko več toplote mej Šmarnimi mašami ne bode škodovalo, posebno vinogradom je jako potrebna.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 29. julija do 4. avgusta. Novorojencev je bilo 13, mrtvorojenec 1, umrlih 15, mej njimi so umrli za vratico 1, za vnetjem sopilnih organov 9, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 4. Mej umrlimi so bili tuji

4 (=26,6 %), iz zavodov 8 (=33,3 %). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za grižo 1, za vratico 2, za grižo z bljuvanjem 1.

— (Tamburaši „Slov. bralnega društva v Kranji“) priredé v nedeljo dne 12. avgusta t. l. ob 6. uri popoldne na vrtu hotela „Stara pošta“ v Kranji koncert. Vzpored je jako zanimljiv. Vstopnina za osebo 20 kr. Čisti dohodek je namenjen v prid društvu.

— (Savski most pri Radečah) je že v toliko dodelan, da se bode obteževalna preskušnja mogla vršiti okoli srede tega meseca. Potem se bode most skoro izročil javnemu prometu.

— (Uzorna trtnica v Draščah na Belokranjskem) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo ustanovitev te trtnice, v katero svrhu je deželni odbor dovolil 200 glđ.

— (Požar.) Iz Palitja na Pivki se nam piše: Dne 31. julija okoli poludne, zapalila je zlobna roka seno na neki lupi. Hitro prihiteli so nam na pomoč gg. Križaj in Medica iz Šempetra s svojimi tremi brizgalnicami in s svojimi delavci. Ob istem času prisopihalo je tudi novo ustanovljeno gasilno društvo iz Šempetra, na čelu jej g. Gržina, potem ognjegasci iz Zagorja in malo pozneje, radi daljave, ognjegasci iz Postojne. Vsi so delali neumorno ter ogenj po mogočnosti omejili. Ko bi ne bilo tako hitre pomoči, bila bi cela vas prah in pepel. Kljub vztrajnemu delovanju pogorelo je 8 gospodarjev, premnogo krme, orodja, voz, nekaterim tudi vse pohištvo in obleka. Vsem gasilcem in šempeterskim orožnikom, ki so vsi požrtvovalno delali, je prebivalstvo iskreno hvaležno. Pogorelci so bili zavarovani, a le banka „Slavija“ je škode že tretji dan likvidirala, druge še ne.

— (C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. državnih železnic) javlja, da se bode lokalna proga Podkloster-St. Mohor s postajami, odnosno postajališči: Čojna Noč pri Dobraču, Smerče (postajališče), sv. Šteben-Blače, Goriče Borlje, Preseško jezero (postajališče), Bela-Kinburg (postajališče) in Šmohor izročila javnemu prometu dne 11. avgusta t. l. z vlakom 2555, in da so postaje določene za splošni, postajališča pa le za osebni promet.

— (Isterska vinarska zadruga v Pulji) je odprla zalogo svojih vin v Novem mestu, kakor je razvideti iz današnjega naznanila. S tem se nudi dolenjskim prijateljem isterskih vin prilika, da si morejo naročiti dobre kapljice s primeroma malimi stroški. Zadruga sama je porok za dobro in pošteno blago, kajti nje namen ni, da bi s sleparsko spekulacijo spravljala ponarejena ali slaba vina mej svet. Prvotna nje svrha je velicega narodno-gospodarskega pomena. Postavila si je namreč nalogo, zboljšati vinarstvo po Istri in isterskega slovankega kmeta postaviti na svoje noge ter ga osvoboditi pritiska italijanskih nasprotnikov. Že iz tega ozira želimo, da bi se vedno bolj širil njen delokrog in da najde mnogo podpornikov tudi mej Slovenci. Opozar-

jamo torej slovenske rodoljube na Dolenjskem na dotično naznanilo zadruga.

— (Ustanove.) S potetkom šolskega leta 1894/95 se oddajo tri ustanove po 300 glđ. za slušatelje triletnega tečaja na c. in kr. živinozdravniškem zavodu na Dunaji. Prošnje je vložiti do dne 1. septembra pri naučnem ministerstvu na Dunaji.

— (Razpisane službe.) V Novomeskem šolskem okraju: Mesta učitelja in voditelja na jedno-razrednicah v Toplem rebru, v Zagradcu in v Selu pri Šumperku s plačo 450 glđ. in prostim stanovanjem; drugo učiteljsko mesto na dvorazrednici v Črmošnjicah s plačo 450 glđ. Prošnje do konca meseca avgusta okr. šolskemu svetu v Novem mestu.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Distančna hoja žensk.) Z Dunaja je odšlo te dni 15 dam peš v Draždane. Mej njimi so 4 Pruskinje, 3 Jugo-Tirolke, 2 Avgleškinji, 3 Američanke in 2 Švicarke. Obleko imajo za hojo posebno prirejeno in ima vsaka 8 kil jedil in pijače za reservo. Glavno darilo za zmagovalko, ki dospe prva na cilj, je 5000 mark. Počivajo na prostem, za spanje je določenih 6 ur na dan. Na celi progi je nastavljenih 50 nadzorovalnih organov.

* (Surovost.) Blizu Dunaja sta napadla dva strgarska pomočnika četo po 15 let starih dečakov, ki so se vozili na biciklih. Ko sta že prej metala kamenje za odraslimi biciklisti, sta se lotila mlajših in jim polomila kolesa. Z velikim naporom je prihitel redar smagal razgrajalca in ju odvedel v zapor. Za njim pa je korakalo v dolgi vrsti 16 dečakov, ki so nosili svoja polomljena kolesa na hrbtu.

* (Nečlovešk sin.) V Luchowskem okraju na Hanoveranskem sta kosila na travniku skupaj oče in sin. Ko je oče grajal sina, napadel ga je ta s koso in mahal tako srdito po njem, da mu je život uprav na dvoje prerezal. Morilca, ki je rad pijančeval, so izročili sodišču.

* (Ponarejalci denarjev.) Celo v daljni Siciliji so že začeli ponarejati naše srebrne krone. V trgu Ognina blizu Catanije so zasačili orožniki v kleti bogatega posestnika Scandosa popolaoma urejeno penenzico, v kateri je delalo pet delavcev. Ponarejali so razun italijanskih lir tudi srebrne avstrijske krone in novce po 20 vinarjev. Posestnika in delavce so zaprli.

* (Zaprta general.) Poveljnika brigade Roma, generala Evgenija Rotondo, dal je vrhovni poveljnik general Ricci zapreti mej vojaškimi vajami, vršečimi se v Piemontu. Uzrok je bil, da je general Rotondo slabo vodil svojo brigado.

* (Poskušnja samomora na gledališkem odru.) V Lodiju v Italiji se je hotela usmrtiti na odru mej gledališko predstavo tragedinja Raonoscilli. Ustrelila se je z revolverjem v prsi, a krogla je običala v ključnici.

sem se tudi jaz toliko orijentiral, da sem vedel, ka je moja sosedkinja še prav mlado dekle. Zatorej se brzo odločim in poprosim gospico odpuščenja zavolj tega, ker sem jo v počitku motil. A ker sem bil na hrvatski zemlji, storil sem to na hrvatskem jeziku. Za odgovor dobim popolnoma hladno: „Nem tudom.“ Ko ponovim isto v avstro-ogerskem internacionalnem jeziku, zadene mojo mlado sopotnico s protivne blazine tako strog pogled, da je zamogla samo tiho izgovoriti besede: „Nem irtem nemet.“ Jaz si nisem znal onega pogleda tolmačiti ter sem res mislil, da deklica tudi nemški ne razume, dasi mi se je dosta čudno zdelo. Ni torej kazalo nič drugega, kakor da poiščem po zaprašenih kotéh svojih možganov, ni li ostala tam kaka madjarska beseda ali izreka še iz mojega detinjstva, ko sem večkrat, dasi samo v hlevu, jahal luzarskega konja, a jaz sem za to huzarom dajal našega kruha, ker jim je komis predsedal. Ali kar se je našlo, bilo je uhogo malo, vse-kako premalo za spodobno konverzacijo z mlado gospodično — mej drugo in tretjo uro po polnoči. Najbolj so mi še bili v pameti izrazi za živali, ki se po madjarskih jedilnikih pasejo in katere tudi vsak dan lahko tam najdeš, kakor n. pr. govedo, tele, gos, kokoš, pišče, fogaš itd. Sicer moram pohvaliti trud gospice, ki mi je vsako madjarsko besedo, katero sem izgovoril, poprej sama tako rekoč na jezik položila; vendar sva več govorila z rokami t. j. davajoč si vsakovratna znamenja, kakor pa z jezikom. V tako zanimljivem razgovoru, ki se je največ sukal o gore omenjenih živalih, vpraša me mlada moja sopotnica, ali imajo Nemci kakor Ma-

djari poseben izraz za mlade gosi? Jaz se kmalo domislil, da jim mi doma pravimo „žibeki“, ali mej Nemci nisem nikoli nič sličnega čul, dasi sem celo visoke šole na nemškem jeziku izučil. Ker pa vem, da človek mlademu dekletu ne sme odgovora „dolžen ostati“, odrežem ji se, da nemški jezik, ki ima sploh za vsaki pojem poseben izraz, tudi tukaj nikakoršnega siromaštva ne kaže, in da se mlademu goščetu nemški pravi: bakfiš. — Gospodična se lečne, kakor da jo je kača pičila, začne v popolnoma gladkej nemščini nekaj o nepristojni šali, žaljenju itd. govoriti in se zavleče v svoj kot na levo. Jaz pa ne vem, sem li bitvo dobil ali izgubil, ter se potisnem v desni kot in premišlujem, zakaj se je dekle bilo pačilo in mi s početka reklo, da ne razume nemški? Zdajci se domislil onega hudega pogleda na nasprotni blazini ležeče žene — ki je bila dekletova mati. Stara je gotovo hotela mej nama preprečiti vsak razgovor bodisi zato, da je ne bi mameč se v spanju motila, ali pa tudi zato, da naju ne bi nemški jezik tako zblizal, da bi se mogel kak mali greh dogoditi, dokler bi ona spala. Svoj hudobni namen je vsekako dosegla, kajti v kupéju se naprej ni nič drugega slišalo, kakor ropot koles in hrkanje stare žene. Jaz pa sem spet imel dosti časa, da razmišljam o lažljivosti in varljivosti človeške fantazije. Ali mi je tako zabavo obetala, ko sem v Dugej resi pri slabi razsvetljavi meril in meril dolgost kolodvorskega poslopja?!

Šele zjutraj, ko se je prvokrat prikazalo morje, skoči deklica, potrese mater in vzkligne: „Morje! Glej, mama, morje; madjarsko morje!“

Jaz se nisem hotel vtikati v ženski razgovor, ampak prosvedujem bolj za-se: „Ajak! Sedaj je še slovanško!“ Bo pa li ostalo sploh slovanško? Če postane res kdaj madjarsko, bomo pač sami krivi. —

Vi, g. urednik, veste, da mora na tem svetu biti vsega jedenkrat konec, in tako je prišel tudi zaželjeni kraj te moje vožnje. Kmalu po 6. uri zdrči brzovlak na kolodvor in kakor prikovan obstoji. Kondukterji pa hitijo od voza do voza, odpirajo vrata in kričijo: „Fiume! — Mind kiszállni! — Alles aussteigen!“

S prirojeno slovensko postrežnostjo jemljem mojima damama, ki sta tudi v Cirkvenico potovali, brezbrojne škatlje in zamotke s kupejskih polic, pomagam jima iz voza in jima potrpežljivo podajem posamezne komade in komadičke njune prtljage. Mlada me za to uslugo niti ne pogleda, stara pa samo ošabno z glavo kimne in odhaja s suhim: Allaszolgálja.

Ozira se za kakim fijakerjem slišim kraj sebe prepiru podoben glasen razgovor že omenjenega sopotnika z načelnikom postaje. Siromak-tujec ni mogel razumeti, zakaj da mora za vožnjo plačati 14 goldinarjev mesto 7. Načelnik mu dolgo dopoveduje, da to zahtevajo stroge določbe madjarskega pojasnega tarifa, in mu slednjič veli, če ni zadovoljen, naj se potoži pri — „ministra“! On pa je menda slutil, kaj to znači: kajti izplahnil je kakor moja potna torba, kadar jo izpraznim, in ves klavern je zapustil kolodvor. —

M. B.

Književnost.

— Mlada Hrvatska. Dobili smo tretji snopit te moderne revueje in ga čitali z velikim zanimanjem. V prvem članku „Politički položaj u Dalmaciji“ se popisuje začetek hrvatskega gibanja v Dalmaciji in se spretno in srečno karakterizirajo prva voditelja Klaić in Pavlinović. Članek „O anarhizmu“ podaja analizo anarhistične doktrine in označuje nje očeta. Dr. Tremić Pavičić pa polemizuje v članku „Kako filolozi kritiziraju“ s kritiki svoje rasprave o filološki filokseri. Nadalje prinaša snopit odlomek iz Dragošićeve tragedije „Siget“ — jako interesanten in karakterističen prizor — ter prelepo pesem Harambašićevo „Grob izdajice“. V političkem pregledu se beležijo najvažnejše političke dogodbe, v odstavkih „Književnost“ in „Umjetnost“ pa čitamo mnogo duhovitih kritičkih pripomenj.

Brzjavke.

Dunaj 11. avgusta. Štajerski namestnik baron Kübeck odstopi v kratkem.

Dunaj 11. avgusta. Danes se je razglasil novi načrt organizacije avstroogerske vojske. Vsled te nove organizacije narasejo letni troški za vojsko za osem milijonov gold. Polovico teh troškov hoče vlada dobiti po zvišanji davka za žganje.

Gradec 11. avgusta. Nepoznani lopovi ulomili so nocoj v tukajšnje glavno tabačno trafiko, ležečo sredi mesta in ukradli blaga in gotovine za 10.000 gld.

Belgrad 11. avgusta. Razkralj Milan je danes došel v Niš, kamor so odpotovali tudi vsi ministri.

Peterburg 11. avgusta. Vlada je odposlala osem vojnih ladij v Korejsko. Zapovednik je dobil instrukcije v zapečatenem zavitku in je sme šele pogledati na cilj. Zapovednik ruske posadke v vzhodni Sibiriji je dobil nalog, poskrbeti, da je vojska za vsak slučaj pripravljena. Rusija hoče ostati nevtralna, če bi pa kdo hotel premeniti državno-pravni položaj Korejske, hoče varovati ruske interese z vso odločnostjo. Francija je vladi naznanila, da hoče z njo solidarno postopati.

Rim 11. avgusta. Na Siciliji je bil nov potres, tako močan, da je devet občin popolnoma uničenih. Skoro vse hiše so razdejane. Mnogo oseb je bilo ubitih ali zasutih, ranjencev je brez števila.

Pariz 11. avgusta. Dijonsko porotno sodišče je obsodilo tri anarhiste, ker so javno odobraval umor Carnota in delali propagando za anarhizem, na ječo od 3 do 5 let.

London 11. avgusta. Kitajski cesar je vsem provincijam naložil poseben vojni danj, vlada pa se pogaja zaradi večjega posojila z zastopniki inozemskih finančnikov. Japonska je sklicala skoro vse reserve in hiti, prepeljati je v Korejsko. Nje namen je, poraziti kitajsko vojsko, še predno se s to združijo pričakovane reserve.

Narodno-gospodarske stvari.

— Vinogradnikom. Deželni odbor kranjski bode iz deželne trtnice pri prisilni delavnici oddal jeseni t. l. ali spomladi 1895. l. 50.000 ukorenjenih cepljenih ameriških trt. Cepljene so z laškim rizlingom, črnim burgundcem, zelenom (vipavskim), modro portugalko in rulandcem. Trte se bodo odvajale po 5 gld. za 100 komadov, oziroma tudi brezplačno namesto denarnih podpor, katere sme deželni odbor dovoljevati malim neimovitim vinogradnikom, za nasaditev ameriških vinogradov. Vinogradniki, kateri žele kupiti trte, naj se zglase ali pri svojih županstvih ali pri deželnem odboru najdalje do 30. septembra t. l. Oni vinogradniki pa, kateri žele denarno podporo za l. 1895. oziroma brezplačno cepljene trte, naj se pri svojih županstvih zglašajo najdalje do 30. septembra 1894. ter naznanijo, ali in koliko sveta imajo že pripravljenega za nasaditev trt ali ga mislijo do spomladi 1895. l. pripraviti, ali je dotični svet že poprej bil vinograd, koliko trt in kedar jih žele dobiti. Županstva morajo potem vse prošnje s potrdilom gledé premoženjskih razmer odposlati deželnemu odboru, kateri se na pozneje vložene prošnje ne bode oziral.

Fotografični aparati za diletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografiranje, kateri sport je jako zabaven in se ga je moči prav lahko naučiti, od leta 1854 obstoječo trgovino, kjer se dobe vse v to stroko spadajoče stvari trdke A. Moll, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9, in da pogledajo nje ilustrovani cenik, ki se na zahtevanje pošlje brezplačno. (16—17)

Kam pa jutri v nedeljo?

K veselici, katero priredita Šent Peterska moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Hafnerjevi pivarni na Sv. Petra cesti št. 47, ker tam se bomo v prijetni družbi gotovo prav dobro zabavali. Več rodoljubov.

Hrvatska Lira.

Zbirka izbranih 16 glasbotvorin za glasovir in pevanje, v narodnem duhu zložil F. S. Vilhar.

Opozorujemo slovensko občinstvo na to mojstersko delo našega narodnega skladatelja, ki bode vsacega pravega rodoljuba očaralo.

Vsa kritika je navdušena in je prof. Kuhač nazval Vilharja naslednikom Lisinskega. Cena knjigi je 1 gld 80 kr., s pošto 1 gld. 85 kr.

(862—1)

J. Giontinijeva knjigarna.

Zahvala.

Dnevi slavnosti so minuli — ostanejo nam kot prijeten skoraj neverjeten san v spominu. — Predno nastopi vsako naših društev stara, oziroma nova pota skupnega narodnega delovanja, bode izrečena s tem javna zahvala rodoljubnemu občinstvu in vsem narodnim društvom, ki so od blizu in daleč prihiteli povečati sijaj slavnosti, obujati v narodu čut opravičenega ponosa.

Podpisana odbora zahvaljuje se v prvi vrsti milim bratom, koji so iz daljne Češke in bratske Hrvatske prihiteli v našo Postojino z nova dokazujoč, da imamo ne le skupne interese, temveč tudi v našem sru skupna čutila, kot pravi bratje po rodu in jeziku. Osobito zahvalimo „Česko Obec Sokolsko“ in „Hrvatski Sokol“ v Zagrebu.

Hvala naša gre dalje vsem slovenskim sokolskim društvom, ki so se brez izjeme udeležili slavnosti, čitalnicam, bralnim in gasilnim društvom, ki so nam iz daljnih in bližnjih krajev poslali deputacije tako, da je bila po društvih častno zastopana cela naša domovina od Drave do obali sinje Adrije.

Z radostjo spominjamo se brdkih gospic iz Postojine in Zagorja, ki so slavnost krasile v narodni noši. Zahvaljujemo se iskreno tudi onim, ki so nam iz daljnih krajev poslali brzjavne pozdrave. — Slednjič izreka odbor čitalniški posebej priručno zahvalo narodnim damam v Postojini za podarjen krasen trak društveni zastavi in gospici Amaliji Vičičevi za iskrene, do srca segajoče besede pri izročitvi traku, odbor „Sokola“ v Postojini pa br. Franju Mulačeku za njegov trud pri dobavi raznih potrebščin, bratom M. Benčanu in J. Verniku za prireditve prostih vaj in g. M. Petriču kot načelniku gasilnega društva za vzdrževanje vzornega reda. Spominjajoč se končno bratske ljubeznosti g. Fr. Mayerja v Predjamu in vseh naših podpornikov ter pospešiteljev upamo v slogi in jednosti najti i nadalje vedno prava narodna pota do zaželenega cilja. — Vsem Vam srčni živeli! in na zdar!

V Postojini, dne 9. avgusta 1894.

Odbor Odbor
tel. društva „Sokol“. Narodne čitalnice.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Marka Kozjana zemljišča v Metliki, cenjena 1655 gld., dne 29. avgusta in 29. septembra v Metliki.

Janeza Anzeljca zemljišče na Hudem Vrhu, cenjeno 2556 gld., dne 29. avgusta in 3. oktobra v Ložu.

Frana Lekana posestvo v Petkovcu, cenjeno 3585 gld., (reasmundo), dne 30. avgusta in 29. septembra v Logatcu.

Iveta Stezinskega posestvo v Vidošicah, cenjeno 2001 gld., v drugič, dne 30. avgusta, v Metliki.

Janeza Žlogarja posestvo v Krašnem vrhu, cenjeno 1183 gld., dne 31. avgusta in 29. septembra v Metliki.

Jurija Težaka posestvo v Suhorju, cenjeno 1560 gld., dne 31. avgusta in 3. oktobra v Metliki.

Ane Poljšak iz Zapuž, za 5100 gld. kupljeno zemljišče v Sturiji, cenjeno 6500 gld., zaradi neizpolnenih dražbenih pogojev potom relicitacije dne 31. avgusta v Vipavi.

Alojzija Gerbeca posestvo v Vrbovem, cenjeno 1200 gld., dne 31. avgusta in 1. oktobra v Ilirski Bistrici.

Jožefa Pugelja posestvo v Pricerkvi, cenjeno 818 gld. in 80 gld., dne 31. avgusta in 2. oktobra v Ribnici.

Marije Rolih zemljišče v Gor. Zemonu, cenjeno 650 gld., (ponovljeno), dne 31. avgusta v Ilirski Bistrici.

Konkurs: Valentin Prijatelj, trgovec in posestnik v Gabrovki. Konkursni komisar g. dež. sodni svetnik Ivan Nabernik v Litiji; upravitelj konkursne mase g. notar Luka Svetec. Shod upnikov dne 17. avgusta v Litiji.

Prostovoljna dražba: Bivšega Fran Stergarjevega posestva v St. Rupertu (iz konkursne mase firme J. Schmiedl in dr. v Celji), cenjeno 9030 gld., dne 21. avgusta, popoldne ob 3. uri v St. Rupertu po okr. sodišču v Mokronogu.

Tujci:

10. avgusta.

Pri Slomu: Zhuber pl. Okrog, Joksch z Dunaja. — Candelari, Faberi, Hönigman, Schöber, Erras, Maffei, Krelja, Mitis iz Trsta. — Dr. Schmidinger iz Prage. — Mohorčič iz Sežane.

Pri Malisti: Steughart, Janosch, Wirth, Schaffer, Gerber z Dunaja. — Mihelus, Degiovani iz Trsta. — Fürst, Schulhy, Černy, Lehenhart iz Prage. — Kovadić iz Zagreba. — Schmelzer iz Grada. — Scheibner, Krensiar, Szantó iz Budimpešte. — Löbl iz Brna. — Letiš iz Opatije. — Moschok, Lugoszy iz Varaždina. — Pavlović iz Beograda. — Dr. Bazarig, Bartelme iz Reke. — Bartelme iz Kočevja. — Lapajne iz Idrije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. avg.	7. jutraj 2. popol. 9. zvečer	735.1 mm. 735.4 mm. 735.9 mm.	15.5° C 20.5° C 15.9° C	sl. szb. sl. svz. sl. vzh.	dež. d. jas. jasno	1.4 mm dežja.

Srednja temperatura 14.3°, za 2.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 11. avgusta t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „ 55 „
Avstrijska zlata renta	122 „ 40 „
Avstrijska krona renta 4%	97 „ 70 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 60 „
Ogerska krona renta 4%	95 „ 95 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1012 „ — „
Kreditne delnice	363 „ 30 „
London vista	124 „ 50 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ — „
20 mark	12 „ 19 1/2 „
20 frankov	9 „ 89 „
Italijanski bankovci	44 „ 50 „
C. kr. cekini	5 „ 89 „

Dne 10. avgusta t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	149 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 „ — „
Kreditne srečke po 100 gld.	198 „ — „
Ljubljanske srečke	24 „ 50 „
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	165 „ 25 „
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	313 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 33 1/4 „

Izvirališče: Giesshubler-Puch-steln, zdravišče in vodozdravilnica pri Karlovi varh. Prospekti zastoj in franko.

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušena, od medicinskih avtoritet vedno priporočevana

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije tušne
KISELINE

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača (51-3)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 19. uri 5 min. po moči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curia, Geneva, Pariz, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. jutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curia, Geneva, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovi varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Geneva, Curia, Bregenza, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 6 min. jutraj mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovi varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneva, Curia, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lienz, Pontabla, Trbiša.
Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. jutraj v Kamnik.
„ 9. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
„ 10. „ 10 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. jutraj iz Kamnika. (4—181)
„ 11. „ 15 „ popoldne „ „
„ 6. „ 30 „ zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
„ 9. „ 55 „ zvečer „ „

Srčen pozdrav

Litijskim in Ljubljanskim zavednim Slovenkam. — Na svidenje drugo leto! — Pozdrav „okradenemu“!

Sežansko skupščinarke.

Posredovalnica služb in stanovanj G. Flux

na Bregu št. 6 (864)

Isče: več priprostih in boljših kuharic, tudi k dvema osebama, za Ljubljano in drugod; več deklet za vsako delo (tudi začetnice); pestunji, mlajši in starjši, izborni službi; študentske dekletke; prodajalke in priproste natakarice; lovec (priprostega dečka) za grofovsko hišo, nujno, itd. itd.

Mesečna soba

jako lepo opravljena, s separatnim vhodom, se odda v najem s 15. avgustom. — Vpraša naj se: Florijanske ulice št. 21, v pekariji. (869-1)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-32)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastoj.

Ustanovljeno leta 1863.

Svetovnoznane

(1021-27)

so samoizdelane, nagrajene

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika zaloga

vseh glasbil

gossilj, ceter, piščal, okarin, ustnih harmonik, ptičjih orgljic itd. itd., švicarskih ocelnih orgljic,

ki igrajo same od sebe in so nedosežne glede glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.

Knjiga z vzorci zastoj in franke.

Fran Ivan Kwizda,

c. in kr. avstro-ogerski in kraljevsko rumunski dvorni založnik.

Rabi se 40 let sem v mnogih hlevih, če živa ne žre ali če ima slabo prebavo, da se zboljša mleko in se pomnoži mlečnost krav.

Kwizda

Korneuburški jedilni prašek za živino

in sicer

za konje, rogato živino in ovce.

Cena 1/2 škatli 70 kr., 1/2 škatli 35 kr.

Glavna zaloga: (213-8)

Okrožna ekarna v Korneuburgu pri Dunaji.

Pazi naj se na gorenje varstveno znamko in zahteva naj se izrecno

Kwizda Korneuburški redilni prašek za živino

Dobiva se pristen v vseh lekarnah in droguerijah.

Odlični zvedenci

vseh dežel so na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genu kot razsojevalci izloženih preparatov tinkturo za želodec

lekarja

G. Piccollija v Ljubljani

s častno diplomo in zlato svetinjo odlikovali. Te odličujoče odlike so najbolje pričevalo že od nekdanjega znanega dietetičnega sredstva, katero krepča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izborno pospešuje. — To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj G. Piccolli v Ljubljani proti povzetju zneska. Zaboju po 12 stekl. za 1 gld. 30 kr.; po 55 stekl. za 5 gld. 26 kr. (zaboju tehta 5 kgr.). Poštnino plača vedno naročnik. (588-11)

Upokojen orožnik

beli dobiti

primerne službe

v kaki pisarni ali kot nadzornik ali občinski tajnik. Ponudbe naj se blagovoljno pošljejo upravnemu štu „Slovenskega Naroda“.

(848-3)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti polnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja s najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinic na glavi in v bradi za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparijam v okom, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko. Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnag s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanje rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kraje.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužio, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polt; borakovo milo za priščo; karbolsko milo za ugajenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužilo mila: Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toaletto, Bergerjevo milo za nežno otroško dobo (25 kr.); ihtyolovo milo proti rudečici obraza; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; tanulinsko milo za potne noge in proti izpadanju las; zobno milo, najboljšo sredstvo za čiščenje zob. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v brošurici. Zahtevajte vedno Bergerjevo mila, ker je mnogo ničvrednih imitacij. (852-13)

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Sveboda in U. pl. Trnkóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

Odlikovan na svetovni razstavi (1086) v Čikagi s svetinjo. (42)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztopiljačo (424-17)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svetijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatlicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

V najem se prevzame

prodajalnica na deželi

s vse opravo. (818-5)

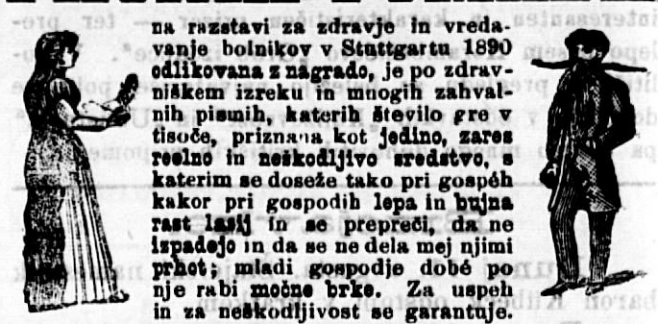
Poudbe vsprejema upravništvo „Slov. Naroda“.

Isče se

poslovodja

24 do 40 let star, ki bi bil več slovenske, nemške in nekoliko tudi francoske korespondence. — Kje? pove upravništvo tega lista. (860-3)

PHONIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vredovanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana s nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznava kot jedino, zares resno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospodih kakor pri gospodih lepa in bujna rast las in se prepreči, da ne izpadejo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobijo po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.

H. Hoppe, Wien, XIV., Hotteldorferstrasse 87.

(200-24)

Prevzetev mizarske delavnice.

Usojam se p. n. občinstvu naznanjati, da sem prevzel in popolnoma preuredil poprej Regalijevo

mizarsko delavnico

na Sv. Petra cesti št. 21 v Ljubljani.

V delo vzprejemam vsa v mizarsko stroko spadajoča dela, pohištveno robo, stavbena dela, cerkvena dela itd. (849-2)

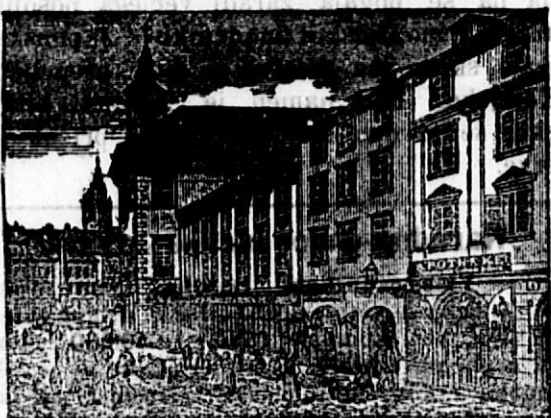
Priporočevam se za obila naročila, zagotavljam točno postrežbo in solidno pa ceno delo ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Fran Burger.

(838-11)

Nepreseljivo za zobe

je

I. Trnkóczy-jeva ustna voda

aromatična, upliva okrepčujoča, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčujoča ter ohranjuje zobe svetlo-bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pism, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja (505-15)

Ubald pl. Trnkóczy

lekar

v Ljubljani zraven rotovža.

Zunanja naročila se s prvo pošto razpošiljajo.

K amnik na Kranjskem, postaja državne železnice. —
neipp'ovo zdravišče. Vestno, individ. zdravljenje pod
vodstvom special-
nega zdravnika, ki
je tekom poslednjih 4
let dosegel najboljši
uspehe. Zdravišče je
odprto od 1. maja do 15. oktobra. Ilustrovani slovenski in nemški
prospekti se dobivajo pri Ig. pl. Kleinmayr-ju & Fed. Bamberg-u
v Ljubljani, natančnejša pojasnila podaja z draviško vodstvo. (359-9)

C. kr. avstrijske državne železnice.

Otvorjenje

lokalne železnice

Podklošter — Šmohor

(Ziljska železnica.)

Lokalna proga **Podklošter—Šmohor** s postajami od-
nosno postajališči: Čojna noč pri Dobraču, Šmerče (postaja-
lišče), Št. Šteben-Blače, Gorice-Borlje, Preseško je-
zero (postajališče), Bela-Kinburg (postajališče), in Šmohor
se bode

dné 11. avgusta 1894.

z vlakom št. 2555 izročila javnemu prometu.

Imenovane postaje so določene za splošni, postajališča samo za
osebni promet.

Na Dunaji, 2. avgusta 1894.

C. kr. glavno ravnateljstvo

(867—1)

avstr. državnih železnic.

E. SCHMARDA

priporoča p. n. potujočemu občinstvu svojo oblastveno dovoljeno

potniško pisarno

s pravico za preskrbovanje (858—1)

navadnih, povratnih, naročniških in obhodnih
voznih listov, za prirejanje zabavnih, romar-
skih in družih posebnih vlakov, dalje za pro-
dajanje pojasnil potnikom za tu- in inozem-
stvo, po železnici in po morji.

Pisarna je v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.

Opomba: Ker se v zadnjem času prirejajo posebni
vlaki tudi od republikane in neopravičene
strani, usojam si opozarjati slavno občinstvo, da sem
storil proti tem posegom v mojo koncesijonirano obrt
primerne korake pri pristojni kazenski oblasti. Slavno
občinstvo blagovoli naj se tedaj obračati v vseh v stroko
potovalne pisarne spadajočih zadevah v svojem lastnem
interesu jedino le do moje pisarne, ker na Kranjskem
nima nihče drugi jednake koncesije.

Istarska vinarska zadruga v Pulji

usoja se naznaniti slavnemu občinstvu, da je odprla

zalogo raznovrstnih svojih vin

za Dolenjsko

in poverila zalogo gospodu

Edvardu Rozini

v Kandiji pri Novem mestu.

Ponuja se torej slavnemu občinstvu ugodna prilika, da
si oskrbi brez posebnih stroškov **pristna, dobra istrska**
vina, katera ima v zalogi zadruga, ki se priporoča sloven-
skim rodoljubom za obila naročila. (868—1)

Franc Novak p. a. Mihac
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

priporoča svojo veliko in mnogovrstno zalogo

raznih pušk

izdelanih po najnovejšem sistemu, in raznih lovskih po-
trebščin ter izvršnje vsakojaka popraviljanja točno in po
najnižji ceni. — Za isabornost blaga se jamči. — Vse moje puške so
(2) prej dobro preskušene, predno se odpošljejo naročnikom. (848)

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo brezplačno.

Velika Levovska loterija.

2024 dobitkov.

Glavni dobitki

(847—8)

60.000 gld., 10.000 gld., 5.000 gld.

v gotovini samo z 10% odbitka.

Levovske srečke po 1 gld. priporočata: Menjalnica
J. C. Mayer in glavna tabačna prodajalnica **A. Gruber.**

Ustanovljeno leta 1856.

Fran Kaiser

puškar

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

orožja za lov in osebno varnost,
streljiva in potrebščin za lovce.

Specijalitete

(803—3)

v po meni izdelanih ekspresnih puškah in piščalicah.

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Odlikovano: Gradeo, Trst, Zagreb, Gorica.

Trgovsko naznanilo.

S tem si usojam najudaneje naznaniti, da sem svojo

trgovino

s kolonijalnim in specerijskim blagom
ter s pivom v steklenicah

iz Kravje doline št. 20 preselil

na Resljevo cesto št. 1, blizu mesarskega mostu

in da jo otvorim danes dné 11. avgusta.

Zahvaljujoč se na meni do sedaj izkazanem zaupanju,
uljudno prosim, da bi mi se isto v še obilnejši meri naklonilo
tudi v prihodnje ter zagotavljam, da si bodem vedno prizadeval,
zadovoljevati cenjene kupovalce tako gledé uslužne postrežbe,
kakor tudi gledé cen, ki bodo kolikor možno nizke in realne.

Priporočujoč se zlasti spoštovanim gospodinjam najbolje,
beležim

z velespoštovanjem

Jernej Reitz

(865—1)

Resljeva cesta št. 1.

Najboljše
se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško-
kreditnega društva.

Iste donosajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti,

se ne smejo obdačiti in niso fatiranju
podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavelja; razen tega je vsakih 100 gld. založnic za-

varovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER-JU

banka in menjalnica v Ljubljani.

(868—21)

Švicarija.

Jutri v nedeljo dne 12. avgusta

KONCERT

sloveče tirolske pevske družbe

A. PLONER iz Inomosta.

Začetek ob 4. uri. (868)

Namizni raki.

Najizbornejše oplemenjene vrste, lovijo se vsak dan, da so vedno sveži, razpošilja pod jamstvom, da dospé še živi, v poštah poštnine in colnine prosto po poštne povz. 110 kom. rakov za juho gld. 2-50, 70 kom. srednje namiznih rakov gld. 3-—, 60 kom. velikih z debelimi škarjami gld. 3-50, 40 kom. solo-velikanov gld. 4-50 in 32 kom. solo-velikanov, jako finih, čudovite živali, gld. 5-25. (854-2)

F. Schapira, Stanislav št. 274, Galicija.

Lekarna „Pri orlu“, Svobode naslednik

v Ljubljani, Preširnov trg

priporoča

svoje specialitete za poletno dobo:

Za čiščenje ust in zob

(antiseptično).

Menthol:

voda za usta à 40 kr.
prašek za zobe à 30 "
pasta " " à 20 "

Toiletnne predmete:

Pariski najfin. toilettni
poudre, rudeč, bel in
rumen, à 10 in 25 kr.
Amerikanski vasiline,
najnovejši zavoj, à 10,
15 in 20 kr.
Crème celeste, prirejen
po francoskem orig.
receptu, à 10 kr.

Za okrepčanje:

Pristno francosko žga-
nje, originalna polnitev,
à 40 in 60 kr., vnanje in
notranje uporabljivo.
Dunajske kapljice za
želodčni krč, preskušeno
domače sredstvo za želodec,
ki se priporoča zlasti za dobo
sadja kot domače sredstvo in
za potovalce, utešuje boleti
in je jako krepilno, à 10 kr.,
dvanaestorica 1 gld.

Indioon

novi, najboljši sredstvo proti kurjím oče-
som in bradavicam, à 30 kr., neprekosljivo.

Obvezila

lastni proizvod
najceneje. (836-2)

Št. 7302

Naznanilo.

de 1894.

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov ostane
deželna blagajna kranjska
od 16. do vštetega 18. avgusta strankinemu
prometu **zaprta**.

Deželni odbor vojvodine kranjske

v Ljubljani, dné 3. avgusta 1894 (853-2)

FRAN ŠEVČIK

(788-4)

puškar

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogato zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

(276)
FRAN CHRISTOPH-ov
(13)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri
Ivana Luckmann-a nasledniku: izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Anton Stacul-u.

Prej J. Geba. **Fran Čuden** Prej J. Geba.

urar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščin
svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, verižic, presta-
nov, uhanov (120-30)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po naj-
nižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.

— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Pivovarna bratov Koslerjev v Ljubljani

priporoča svoja

priznana izborna in najbolje uležana piva

katera so bila pri

mejnarodni razstavi živil na Dunaju 1894. leta

z zlato svetinjo

odlikovana

kakor

uležana, marčna in izvozna piva

in

piva v steklenicah

z zagotovilom točne in najsolidnejše postrežbe.

(680-12)